

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Rursum præscribit modum qui servari deberet in celebratione
Conciliorum generalium. Nam Anastasius erat abusus potestate quam illi
circa hoc Leo tribuerat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

quæ extra conscientiam ejus præsumeretur.
Sicut enim, inquit, justas electiones nullis dilatationibus volumus fatigari, ita nihil permittimus te ignorantie presumi.

II I. Sequens caput pertinet ad gravissimum caput disciplinæ, quod in causarum iudicio versatur. Decernit itaque secundum decreta patrum ut bina per annum in unaquaque provincia Episcoporum Concilia celebrentur, in quibus de omnibus querelis quæ inter diversos Ecclesiæ ordines nasci adsolent judicetur. Quod si causa quæpiam gravis sive major inciderit, quæ provinciali nequeat examine definiri, præcipit ut provincie illius Metropolitanus relationem de toto hoc negotio mittat ad Episcopum Thessalonicensem, similique partes ad illum veniant. Quod si coram positis partibus res non fuerit sopia iudicio Anastasi, ad Romani Pontificis cognitionem quicquid illud est transferendum esse. Hic locus, minimè alioquin obscurus, lucem accipiet ex prima Leonis epistola ad Anastasium, quæ illi vices suas commitit per Illyricum. Servata ergo synodus provincialibus auctoritate, tum demum de causis illius provinciæ ad Anastasium fieri debere relationem sancit, si causæ quæ illic natae fuerint, in provinciali non potuerint examine terminari. Quod si quæ causa ita gravis fuerit, ut neque in synodo provinciali, neque in maiore synodo sub presentia Anastasi potuerit definiti, consulendam esse apostolicam sedem per literas Anastasi, ut sedis istius examine finiatur, pro traditione veteris instituti & debita apostolicae sedis reverentia. Quænam autem fuerint causæ illæ, sic statim explicat Leo, nimirum majores, id est, difficiles & arduæ, quæ gravissimis contradictionibus jaçtatae sunt in provinciis, tum etiam eorum qui causa in provinciali examine ceciderant appellations ad Pontificem Romanum.

Vt enim, inquit, auctoritatem tuam vice nostra exercere volumus, ita nobis quæ illuc componi non potuerint, vel qui vocem appellationis emiserit, reservamus. Idipsum repetit in fine epistola ad Episcopos Metropolitanos per Illyricum constitutos, his verbis: Si que verò cause graviores vel appellations emercent, eas sub ipsius relatione ad nos miseri debere decreverimus, ut nostra secundum ecclesiasticum morem sententia finiantur.

IV. Transit postea Leo ad ambitionem quorundam Episcoporum. Olim paupere adhuc Ecclesia, cùm pro nomine Christi certatim gloria in certamina ruebatur, quando dubium non erat episcopatum esse veluti gradum quandam ad crudelissima supplicia, nullus ambitioni locus erat, & Episcopi ut plurimum ordinabantur invitati. Post

Tom. II.

fundatam deinde ac stabilitam apud omnes ubique gentes fidem Christianam, cùm martyria defisiunt, cùm Episcopi cœpissent in honore esse, crevissentque opes, episcopatus, ut Sulpitius Severus ait, pravis ambitionibus appeti cœperunt. Tandem eò ventum est ut Episcopi minorum sedium avaritiae & ambitionis stimulis incitati, spretis civitatis suis, ad majores aspirarent; ut docet eleganter Osias in canone primo Sardicensi, his verbis: *Non minus mala consuetudo quam perniciosa corruptela funditus eradicanda est, ne cui licet Episcopo de civitate sua ad aliam transire civitatem. Manifesta est enim causa qua hoc facere tentat, cùm nullus in hac re inventus sit Episcopus qui de majore civitate ad minorem transiret. Vnde appareat avaritie ardore eos inflammari, & ambitioni servire, & ut dominationem agant. Præcipit igitur Leo, ut si quis Episcopus, civitatis sua mediocritate despecta, administrationem loci celebrioris ambierit, & ad majorem se plebem quacunque ratione transstulerit, & à cathedra pellatur aliena, & propria caret; ut nec illis præsideat quos per avaritiam concupivit, nec illis quos per superbiam sprebit.*

V. Sequenti capite Leo supremum Thessalonicensis antistitis imperium sancit in provincias Illyricanas. Nam cùm statuisse ne quis alienum Clericum invito proprio ipsius Episcopo susciperet, aut sollicitaret, nisi forte ex placito caritatis id inter dantem accipientemque conveniret, edicit ut Clericus transfuga ad Ecclesiæ suam reducatur cum auctoritate Metropolitani illius provinciæ; si verò longius recesserit, id est, ex sua provincia in aliam provinciam Illyricanam se contulerit, revocandum esse cum auctoritate Episcopi Thessalonensis, quæ ad cunctas provinciarum illarum causas porrigebatur.

V. I. Reliqua istorum mandatorum capita pertinent ad celebrationem Conciliorum generalium Dioecesos Illyricane. Edixerat Leo, præcludere studens viam ambitioni ac fastui, ut diximus, id servandum esse, ut generale Concilium non frequenter, neque pro levibus causis, congregaretur, sufficeret porrò binos ternosve Episcopos de singulis provinciis adesse, vitandis sumptibus, & propter fatigationem Episcoporum è longinquο venientium. Nunc itaque, tanquam exprimareret præteritam temeritatem, jubet Anastasium in evocandis Episcopis esse moderatissimum, ne per majoris diligentiae speciem fraternalis gloriari videretur injuris. Atamen si causa aliqua major erit, ob quam rationabile ac necessarium sit fraternalum advolare conventum, tum verò ait posse congregari synodus, sic tamen ut necesse non sit omnes

Vide supra cap. 26, §. 9.

L

De Concordia Sacerdotij

omnium provinciarum Episcopos adesse, sed binos de singulis provinciis, quos Metropolitani crediderint esse mittendos, ad eam venire sufficiat. Et quia Anastasius, ut provincialibus potentiam & magnitudinem suam tali modo ostentaret, diutius fortassis quam par erat Episcopos semel congregatos detinebat, quod materiam querelarum Episcopis illis dabant, decernit Leo ut à p̄stributo tempore ultra quindecim dies, qui convenirent, non retardentur. Nam ita decreta à Leone fuisse post querelas Episcoporum Illyricianorum de fausto & arrogante Anastasijs colligitur ex verbis Leonis: *Et te igitur, inquit, frater dilectissime, & eos fratres nostros qui de tuis offenduntur excessibus, cùm tamen non similis stōmnibus materia querelarum, horror & mons, ut quis pie sunt ordinata salubritér que disposita, nulla concertatione turbentur.*

VII. Latet in ultimo mandatorum istorum capite testimonium immoderate cupiditatis Anastasijs, tanquam sui ipsius unicam sententiam, ut tyrranni solent, præferre voluerit collectis Episcoporum suffragiis; ita ut si forte in synodo generali actitata fuisset causa de qua non conveniret inter ipsum & Episcopos, sententiam suam putaret in executionem esse mittendam, neglectis provincialium suffragiis. Id mihi collegisse videor ex verbis Leonis: *Si autem in eo, inquit, quod cum fratribus tractandum definiendum credideris, diversa eorum fuerit à tua voluntate sententia, ad nos omnia sub gestorum testificatione ferentur, ut remotis ambiguitatibus quod Deo placeat decernatur. Ad hunc enim finem omnem affectum nostrum curámque dirigimus, ut quod ad unitatem concordia, & quod ad custodiā pertinet discipline, nulla dissensione violetur, nulla desidia negligatur.* Admonet deinde illum retinere concordiam cum collegis suis, néve illis imponat onus importabile, sed potius humilitatem sectetur, cuius documentum & exemplum haberet in Christo.

*Leo in Decrees
cap. 41.*

C A P V T XXVIII.

Synopsis.

I. Anastasio successit Euxitheus, qui relationem de sua ordinatione misit ad Leonem. Anatolius Episcopus CP. sedi sue subiecte conatur Episcopos Illyricianos. Quem Leo castigat.

II. Proterius fit Episcopus Alexandrinus post decisionem Dioſcori. Deinde occiditur per vim Timothei Eluri, qui adversus ipsum ordinatus fuerat Episcopus Alexandrinus. Ejus cedem simulique Concilium Chalcedonense vindicare conantur Egypti. Contraria, Timotheus & qui cum eo erant, petebant cassationem Concilii Chalcedonensis.

III. Anatolij dignitas tum valde surgebat. Huiusque libellum adversus Timotheum obternum Egypti, orantes ut synodis literis cunctos orbis Episcopos instrueret, etiam Romanum.

IV. Factum id contra priscum Alexandrina Ecclesiæ morem, quo receptum erat ut de causis illius Ecclesiæ referretur ad sedem apostolicam. Anatolius, amplianda auctoritatis sua cupidus, hanc occasionem avide arripuit.

V. Leo respondens Anatolio, & ad alios quosdam Episcopos scribens, ad Euxitheum Thessalonicensim scribeb nibil cuiquam licere debere adversus Concilium Chalcedonensem, & castigandū esse Timotheum.

VI. Leo Imp. de eadem causa scriperat ad Euxitem. Is vero convocata synoda Illyriciana, Euthem, Diſcorum, & Timotheum anathematizavit, synodus vero Chalcedonensem confirmavit.

VII. Curiosius à Leone suscepit testimonium illustre extat in libro Eulogij Episcopi Alexandrini de laude vita solitaria.

I. **A**NASTASIO succedit Euxitheus anno CDLIII. Opilione V. C. Consule. Is verò, servata consuetudine quem in Ecclesia vigebat inter Episcopos magnarum Ecclesiarum, relationem de sua ordinatione misit ad Leonem Pontificem Romanum, simul postulans, ut ego arbitrör, uti privilegia Thessalonicensis Ecclesie rursum confirmarentur auctoritate ejus. Obsequio illo erga sedem apostolicam defunctum esse Euxitheum restatur ipse Leo in epistola eo anno data ad Julianum Episcopum Coensem, quæ nondum edita extat in antiquissimo codice M S. qui fuit olim Dominici Cardinalis Grimani, & hodie servatur Parisis in bibliotheca sancti Maglorij. Sed antē quam Leonis verba describamus, opera pretium est referre causam & occasionem scribende istius epistola. Anno CDLII. Leo Papa epistolam ad Anatolium CP. Episcopum miserat, in qua primò profitebatur amplecti se definitionem fidei editam in Concilio Chalcedonensi; deinde damnabat ambitum Anatolij, qui secundum locum suæ sedi adversus Nicenorum canonum reverentiam decerni procuraverat in eadem synodo, eaq; ratione etiam Episcopos Alexandriae & Antiochia, sed præcipue Illyrianos, utpote vicinos, sibi subiectos habere instituerat. Anatolius, qui se impatienter ferebat objurgatum esse, epistolam illam suppeditat, ne repulsam sui ambitus publicaret, ut ait sanctus Leo. Quo factum est ut adversarij fidei in vulgus sparrent Leonem non approbassem fidem Concilij Chalcedonensis. Ea de causa Leo, desiderio Marciani Principis obsecutus, ad Iuvenalem Hierosolymorum Episcopum & ceteros Episcopos qui in Chalcedonensi synodo congregati fuerant literas direxit xxi. Kal. April. Opilione V. C. Consule, quibus firmare se aiebat quæ Chalcedone defi-